

1. UTLÅTANDE MED ANLEDNING AV REVISIONSNÄMNDENS UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE 2024

Revisionsnämnden ger fullmäktige för varje verksamhetsår en utvärderingsberättelse, där utvärderingens resultat presenteras. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Stadsstyrelsen ger fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder. Revisionsnämnden har 28.5.2025 överlåtit sin utvärderingsberättelse för år 2024 till stadsstyrelsen för behandling och svar. I detta utlåtande har man samlat centrala synpunkter om observationer som revisionsnämnden lyft fram.

2. ALLMÄNT OM UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN

Ur stadsstyrelsens och koncernledningens synvinkel är det i utvärderingsberättelsen fråga om ett viktigt verktyg för att utveckla verksamheten, ekonomin och organisationen.

Revisionsnämnden har till uppgift att bedöma huruvida de mål som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen samt om verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Revisionsnämndens utvärderingsverksamhet baserar sig på en utvärderingsplan som nämnden bearbetat på förhand för varje verksamhetsår.

Utvärderingen bör vara objektiv och tillförlitlig, den bör stöda beslutsfattande och verksamhetsutveckling och bör riktas på för resultatet centrala mål och verksamheter. Revisionsnämndens utvärderingsverksamhet bör rikta sig på en bedömning av hur målen för verksamhet och ekonomi som fullmäktige har satt upp har uppnåtts, deras resultat och ändamålsenlighet med blickpunkt på ordnande av stadens verksamhet och tjänster samt en utvärdering av balansering av ekonomin.

3. UTFALLET AV REVISIONSNÄMNDENS TIDIGARE REKOMMENDATIONER

Revisionsnämnden konstaterar att dess rekommendationer har genomförts i stadens verksamhet. Stadsstyrelsen gav hösten 2024 sitt svar på revisionsnämndens rekommendationer.

4. UTVÄRDERING AV DET EKONOMISKA UTFALLET

De ekonomiska strategiska målen uppnåddes. Årsbidraget inklusive affärsverken uppgick till cirka 48 miljoner euro, vilket är cirka 1,2 miljoner euro lägre än år 2023. Årsbidraget har år 2024 räckt till för att täcka avskrivningar och investeringar. Stadens lånebestånd har minskats till 62,3 miljoner euro. Nya lån har inte behövt lyftas tack vare en god inkomstfinansiering och samtidigt har gamla lån kunnat amorteras enligt betalningsplanen. Räntekostnaderna förblev på en låg nivå på grund av den fasta låneräntan som stadens lån är bundna till.

Bemötande: Revisionsnämndens utvärdering är korrekt.

5. STADENS ORGANISATIONSÄNDRING - MÖJLIGHETER FÖR SAMARBETE

Sammanfattning av revisionsnämndens utvärdering:

Revisionsnämnden rekommenderar att stadens förvaltningsstruktur granskas och vid behov effektivteras. Koncernförvaltningens stödroll i förhållande till stadens sektorer bör dessutom förtydligas.

Bemötande:

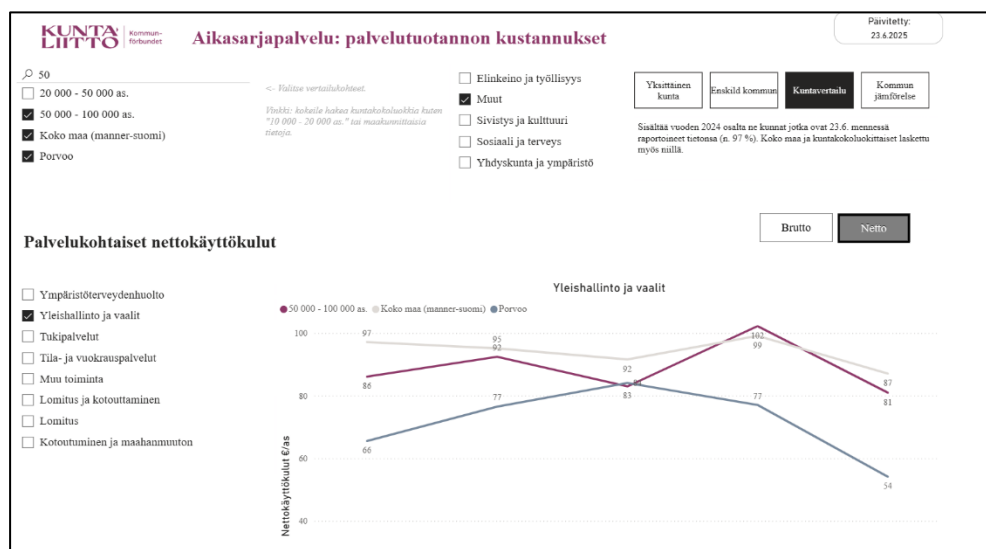
Stadens organisationsreform genomfördes efter välfärdsområdesreformen och trädde i kraft vid ingången av år 2023. En central ändring var inrättande av en ny sektor för livskraft och differentiering av stadsutvecklingen från sektorn för koncerntjänster. Borgås dåvarande central för förvaltningstjänster bolagiserades till ett eget

aktiebolag för att man kan erbjuda administrativa stödtjänster både till staden och Östra Nylands välfärdsområde, och på detta sätt producera förvaltningstjänsterna effektivt. Att centralisera den förvaltning som blev kvar hos staden till koncerntjänsterna var en av drivkrafterna bakom organisationsändringen. Vid ingången av år 2025 skedde åter en organisationsändring när ansvaret för de nya AN-tjänsterna övergick till staden.

Stadens organisationsstruktur har setts över också efter organisationsreformen och till exempel marknadsföringens ställning inom organisationen har ändrats och arbetsfördelningen kring investeringar mellan stadsutvecklingen och idrottstjänsterna har utvecklats.

Det är ändamålsenligt att även i fortsättningen aktivt utveckla stadens förvaltningsstruktur, såsom revisionsnämnden rekommenderar. Stadens försvagade ekonomiska utsikter förutsätter också att förvaltningen effektivteras. Man måste ändå notera att förvaltningen stöder producerandet av den egentliga substans-tjänsten. Det är inte ändamålsenligt att minska på förvaltningen så, att det aktuella arbetet övergår annanstans i organisationen på det sättet att resurserna för substans-tjänster minskar.

Det finns ingen entydig definition av administrativa uppgifter, så en jämförelse av förvaltningskostnader med andra städer är utmanande. Den lagstadgade rapporteringen om ekonomi förutsätter att kommunerna ska rapportera om kostnaderna för "den allmänna förvaltningen och val" separat. I denna jämförelse har Borgå stads utgifter per invånare under flera tidigare år varit lägre än i hela landet i genomsnitt och lägre än i kommuner med 50 000–100 000 invånare (se figuren på finska nedan).



6. ANVÄNDNING AV PERSONALRESURSER

Sammanfattning av revisionsnämndens utvärdering:

Revisionsnämnden rekommenderar att tjänsteinnehavarledningen bereder en ledningsmodell för resurserna utifrån de verkliga resursbehov som tjänsterna och målen förutsätter. Utifrån den ska nödvändiga ändringar göras i förvaltningsstadgan.

Revisionsnämnden rekommenderar dessutom att staden bedömer kompetens- och resursbehoven för att uppnå målen och om staden själv producerar tjänsterna eller köper dem av utomstående. Genomförandet förutsätter fastställande av resursbehoven och hur mycket de varierar inom året.

Revisionsnämnden rekommenderar dessutom att man utifrån de faktiska resursbehoven beslutar om prioriteringen av de mål som antecknats i stadsstrategin och stadens program eller om anpassning av resurserna.

Utlåtande

18.8.2025

Granskningen ska göras i samband med godkännandet av den nya stadsstrategin. Stadsfullmäktige ansvarar för prioriteringen och anpassningsbesluten.

Bemötande:

Antalet anställda hos staden och behov av ändringar i det ses redan nu över årligen i personalplanen som utarbetas i samband med budgeten. Personalen riktas enligt servicebehovet men också enligt strategiska val. Att ändra personalprofilen är långsiktigt och kan också kräva strukturella ändringar i organisationen. Staden har flera sektorer och dess verksamhet styrs av flera författningar. Det finns cirka 350 olika yrkesbenämningar som förutsätter olika examina och kompetens. Att omplacera personal från ett uppdrag till ett annat är ofta inte möjligt på grund av olika utbildningskrav. I praktiken får staden ny slags kompetens genom att utbilda personal eller genom rekryteringar. Även möjligheterna till att inrätta nya tjänster och befattningar är begränsade.

Koncerttjänsterna håller på att inleda en utredning och utveckling av stadens ledningssystem. På grundval av utredningen av nuläget kommer ledningsmodeller och organisering att utvecklas. Utvecklingen av ledningssystemet sker parallellt med stadsstrategin och samordnas med den. När man sätter upp strategiska mål måste man också utvärdera realistiskt om målen går att uppnå med de nuvarande personalresurserna och ekonomiska resurserna.

De nuvarande ekonomiska utsikterna kan också förutsätta en anpassning av antalet anställda. Om antalet anställda, kompetensutveckling och ändringsbehov, såsom också om utläggning av tjänster, förhandlas i samarbete också med personalens representanter. Om eventuella anpassningsbehov fattas beslut separat.

När utredningarna har blivit färdiga verkställs ändringarna genom separata beslut i enlighet med befogenheter vid behov också genom ändringar i förvaltningsstadgan.

7. PRODUKTIVITETS- OCH BALANSERINGSPROGRAMMET FÖR EKONOMI 2024–2027

Sammanfattning av revisionsnämndens utvärdering:

Revisionsnämnden rekommenderar att staden effektiviserar sin verksamhet för att uppnå ekonomisk balans.

Bemötande:

Revisionsnämndens utvärdering är korrekt. Stadens ekonomi kommer att försvagas märkbart fr.o.m. år 2026 när samfundsskatteinkomsterna minskar påtagligt. Dessutom hotar en eventuell statsandelsreform att i betydande mån försvaga stadens statsandelsinkomster. Stadens nettoutgifter per invånare är på toppnivån bland stora kommuner, så det finns en anpassningspotential på utgiftssidan om man kan effektivisera tjänsteproduktionen och dimensionera den så att staden i regel enbart producerar lagstadgade tjänster.

Det gällande programmet för produktivitet och balans i ekonomin avancerar i detta skede enligt planerna men det är mycket möjligt att det behövs ytterligare åtgärder för ekonomisk anpassning. För närvarande ser det ut som om att det är ändamålsenligt att ta fram ett nytt anpassningsprogram våren 2026, då man får en bättre lägesbild av ekonomiska utsikter och stadsstrategin och dess insatsområden kan uppdateras.

8. PLANERING AV INVESTERINGAR

Sammanfattning av revisionsnämndens utvärdering:

Revisionsnämnden rekommenderar att man vid planeringen av investeringarna i ersättande byggnader i fortsättningen utöver andra alternativ alltid också bereder ett saneringsalternativ med kostnader.

Revisionsnämnden rekommenderar att man under verkställande av stadens investeringar gör en systematisk granskning med jämna mellanrum. Granskningen ska omfatta uppföljning av de faktiska kostnaderna, prioritering i förhållande till det rådande ekonomiska läget samt kontinuerlig riskbedömning. Verkställandet av investeringen ska anpassas enligt granskningen.

Utlåtande

18.8.2025

Bemötande:

När man planerar investeringar utreder man alltid alternativet att ombygga befintliga lokaler och om möjligt alternativet att hyra eller köpa externa lokaler som lämpar sig för den aktuella serviceverksamheten.

Projektplanen som stadsstyrelsen har godkänt är samtidigt ett investeringsbeslut. Investeringarna konkurransutsätts och genomförs i regel som totalprisentreprenader eftersom staden vill på förhand veta projektets blivande totalkostnad. I denna modell är möjligheterna till inflytande under entreprenaden tyvärr ganska små. Stora och långvariga projekt, såsom Gammelbacka nya skola, genomförs med en projektledningsmodell där staden flexibelt kan påverka kostnader och omfattningen även under genomförandet.

9. LOKAL KOLLEKTIVTRAFIK

Sammanfattning av revisionsnämndens utvärdering:

Revisionsnämnden rekommenderar att kollektivtrafikens kostnader och lönsamhet följs upp regelbundet. Det rekommenderas också att en åtgärdsplan tas fram för att aktivera marknadsföringskommunikationen om kollektivtrafiken i syfte att öka antalet kunder. Detta skulle kunna ske med hjälp av informationsinslag i olika medier.

Bemötande:

I och med kollektivtrafikreformen i Borgå har staden inrättat en intern tväradministrativ styrgrupp som bl.a. följer upp kollektivtrafikens kundantal, kostnader och lönsamhet. Styrgruppen planerar och beslutar också om marknadsföring av och reklam för kollektivtrafiken. Dessa följs upp också i sektorns ledningsgrupp. Dessutom har stadens kollektivtrafikingenjör nära kontakter i form av vecko- och månadsmöten med leverantören av biljett- och betalsystemet och trafikföretagen. För stadsutvecklingsnämndens ledamöter finns det också en egen powerBI-rapport med vilken ledamöterna kan följa kollektivtrafikens kostnader.